

ogsaa at opfylde de Krav, som en saadan voksende Omsætning til enhver Tid førte med sig. Det blev i øvrigt ogsaa tilstrækkelig stærkt gjort gældende fra deres Side, der som jeg personlig vare betænkelige ved det Skridt og i hvert Tilfælde mente, at man gik for vidt. Vi gjorde tilstrækkelig opmærksom paa, at det blandt andet vilde føre til enten noget rent meningsløst, ogsaa i økonomisk Henseende, eller at der vilde vokse Krav frem som maatte opfyldes. Statsbanestyrelsen motiverede jo i øvrigt ogsaa de lave Takster med, at de næppe vilde formindske Udbyttet saa meget, fordi man vilde faa større Indtægter gennem en større Færdsel over Banerne; og det har da ogsaa vist sig i det Par Aar, Takstloven har virket, at denne Forudsætning har været rigtig. Den sidste Statsbaneberetning oplyser saaledes, naar man sammenholder Antallet af Personkilometer med Antallet af Banekilometre, at vor Persontrafik alene i disse 2 Aar er vokset med 30 pCt., og sammenligner man ligeledes Antallet af Tonskilometer med Antallet af Banekilometer, det vil sige, den Godsmængde, der er passeret over hver Kilometer Bane, viser det sig at ogsaa den er vokset med 24 pCt. Man har altsaa for saa vidt fra Statsbanerne set rigtig, at der vilde komme en stor Vækst. Deraf følger atter, at man, hvis man da vil drive Banerne paa forsvarlig Maade, vil og maa være nødt til at tilfredsstille de Krav, som denne forøgede Trafik stiller, og det ikke blot Krav til bestaaende Anlæg men ogsaa Krav til ny, og fremfor alt Krav til Forøgelse af det rullende Materiel. Derfor undrede det mig ganske vist som Motiv for dette Angreb, at det ærede Medlem stiller Forslag om at formindske Anskaffelsen af rullende Materiel i dette enkelte Aar, ja, han antydede jo i øvrigt, at noget lignende maatte man gøre ogsaa i de kommende Aar. Hans Forslag gaar jo nærmest ud paa, at man ikke maa gaa til andre Forøgelser end dem, der kunne dækkes af selve det ordinære Overskud af Statsbanerne. (*Scavenius*: „Ja!“) Det ærede Medlem siger „ja“, jeg har altsaa forstået ham, men kan rigtignok ikke være enig med ham, fordi jeg ganske sikkert mener, at paa Basis af den Jærnbanelolitik, vi nu en Gang ere inde i, vilde en saadan Begrænsning være noget af det forkasteligste, det vilde jo i Virkeligheden være at komme ind paa det bekendte og besynderlige Skuffesystem, som dog ikke er noget sundt System at bygge økonomisk Virksomhed paa. Nej, enhver Forretning, der

lægger an paa stor Omsætning, vil og maa til enhver Tid, saa længe Omsætningen vokser særlig stærkt, se sig nødsaget til at sætte flere og flere Penge ind, og den kan endda arbejde overordentlig heldigt i økonomisk og finansiel Henseende. Den vil være nødt til at forøge hele det Apparat, den arbejder med, for paa et fordelagtigt Grundlag at kunne modtage den voksende Omsætning. Faar den ikke et saadant Grundlag, vil den ogsaa faa ringere økonomisk Udbytte. Derfor mener jeg, at man ad den Vej, det ærede Medlems Forslag anviser, kun vil gøre ondt værre. Jeg er derimod enig med ham i, at den anden Vej, at sætte Taksterne op, kunde være rigtig, men, dersom han vil naa begge Dele, baade at faa større Udbytte af Banerne og tillige formindske Krav til Nyanskaffelser af Materiel, saa kan han ikke nøjes med, som han mente, at gaa til en lille, moderat Forhøjelse. Jeg er enig med ham i, at en moderat Forhøjelse kan være ønskelig af Statsbanetaksterne; den kan udmærket godt forliges med, at Færdselen baade af Gods og Personer vedbliver at være af samme Størrelse og til samme Nytte for Befolkningen og dog give væsentlig større og bedre økonomisk Udbytte for Statsbanerne. Men vil man tillige naa det andet, det ærede Medlem ønskede, at man ikke skal staa over for de aarlige store Nyanskaffelser, saa maa man gaa videre, saa maa man gaa til en radikal Forhøjelse af Taksterne, bringe Taksterne saaledes op, at det, der tidligere søgte ad Søvejen, igen søger tilbage dertil. Det er jo muligt, at det vilde være rigtigt, idet der er noget mindre naturligt i det, der nødvendigvis maa blive en Følge af de meget lave Jærnbaneltakster, at mange Varetransporter, der kunne ske billigt og maaske lige saa godt ad Søvejen, ere gaaede ad Landvejen, fordi Staten betaler en Del af, hvad Landtransporten koster, eller i hvert Fald ikke forlanger Rente af sine Penge, hvad jo de, der besøge Søtransporten, maa forlange. Men man maa gaa ret radikalt til Værks med en Takstforhøjelse, hvis man vil rette herpaa og dermed faa den Formindskelse i Trafikken, som er en Forudsætning for at naa det, det ærede Medlems Forslag tilsigter, og en saadan radikal Forhøjelse kan jeg ikke ønske, jeg kan ikke gaa videre end til at slutte mig til Ønsket om, at man ved Revision af Taksterne for Alvor vilde søge at bringe bedre Forhold mellem Statens Ydelser og den Betaling, man til Gængæld forlanger af dem, der benytte Banerne, og